Mgr. David Rašovský
advokát

Šumavská 525/33 I Veveří I 602 00 Brno
ID datové schránky (tp2izfn) I IČ: 71223011
e-mail: david.rasovsky@advokat-rasovsky.cz
www.advokat-rasovsky.cz

Ústavní soud České republiky
Joštova 8
660 83 Brno

ÚSTAVNÍ SOUD
Joštova 8, 660 83 Brno
Došlo dne: 25 -04- 2024 3
krát Přílohy:
Vyřizuje:

V Brně dne 25. 04. 2024

Navrhovatelé: **skupina 71 poslanců**
Sněmovní 4
118 26 Praha 1
za skupinu jedná poslankyně **JUDr. Alena Schillerová, Ph.D.**
zastoupeni **Mgr. Davidem Rašovským, advokátem,**
se sídlem Šumavská 525/33, Veveří, 602 00 Brno

Účastníci řízení: **1/ Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky**
Sněmovní 4
118 26 Praha 1

2/ Senát Parlamentu České republiky
Valdštejnské náměstí 1
118 01 Praha 1

Nepředchází

Návrh na zrušení části zákonů – čísla *„5“* v § 10 odst. 2 zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů a čl. XXII – „Přechodné ustanovení“ zákona č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů.

Přílohy: 1 - podpisová listina s podpisy 71 poslanců
2- procesní plná moc

US CKDP 0007553/24
US24027662

I.

Předmět návrhu, napadená ustanovení a jejich obsah, a dotčené právní předpisy ústavního pořádku

1. Navrhovatelé žádají v řízení podle čl. 87 odst. 1 písm. a) Ústavy České republiky (dále také jen „**Ústava**") a § 64 odst. 1 písm. b) zákona č. 182/1993 Sb. o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, zrušení čísla „*5*" v § 10 odst. 2 zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů a čl. XXII – „Přechodné ustanovení" zákona č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů (dále také jen „**napadená ustanovení**").

2. Napadená ustanovení byla do zákona č. 96/1993 Sb. o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů, vložena zákonem č. 349/2023 Sb. Ten v podobě, v jaké byl Parlamentem České republiky schválen a následně vyhlášen dne 12. prosince 2023 ve Sbírce zákonů v částce č. 163/2023 Sb., věcně upravuje změnu desítek zákonů v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů.

3. V napadené části ustanovení § 10 odst. 2, konkrétně v čísle „*5*", zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů, došlo novelizací zákonem č. 349/2023 Sb. ke snížení státní podpory poskytované střadatelům ve formě záloh z 10 % na 5 % z uspořené částky v příslušném kalendářním roce, maximálně však z částky 20 000 Kč. Oproti předchozí právní úpravě se jedná o razantní snížení na polovinu. Podstatné ovšem je, že toto opatření výslovně dopadá i na již uzavřené smlouvy o stavebním spoření, jak vyplývá z čl. XXII – „Přechodné ustanovení" zákona č. 349/2023 Sb., které zní: „*Ustanovení § 10 zákona č. 96/1993 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije na smlouvu o stavebním spoření* ***bez ohledu na datum, kdy byla smlouva uzavřena****. Tím nejsou dotčeny nároky na státní podporu vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona*".

4. Navrhovatelé shledávají z materiálního hlediska napadená ustanovení, tedy konkrétně číslo „*5*" v § 10 odst. 2 zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů a čl. XXII – „Přechodné ustanovení" zákona č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů, za rozporná s ústavním pořádkem zvláště chráněnými hodnotami právního státu v materiálním smyslu (čl. 1 odst. 1 Ústavy, srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 21. 12. 1993, spis. zn. Pl. ÚS 19/93) jako jsou **legitimní očekávání, předvídatelnost práva, zákaz svévole, právní jistota, jakož i právo vlastnit majetek**. Podrobnou argumentaci v tomto směru uvádějí navrhovatelé dále v tomto návrhu.

II.

Rozpor napadených ustanovení s ústavním pořádkem České republiky

5. Po **stránce materiální** shledávají navrhovatelé napadená ustanovení za rozporná s těmito ustanoveními ústavního pořádku, vyloženými také nálezovou judikaturou Ústavního soudu České republiky (dále také jen „**Ústavní soud**"), přičemž konkrétní nálezy Ústavního soudu budou uvedeny také dále v textu návrhu:

a) čl. 1 odst. 1 a 2 Ústavy
b) čl. 9 odst. 2 Ústavy
c) čl. 10 Ústavy
d) čl. 10a Ústavy
e) čl. 1 Listiny
f) čl. 3 odst. 1 Listiny
g) čl. 11 odst. 1, 3 a 4 Listiny
h) čl. 1 Dodatkového protokolu k evropské Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „**Úmluva**"), vyhlášené pod č. 209/1992 Sb., která je dle nálezu Ústavního soudu spis. zn. Pl. ÚS 36/01 součástí ústavního pořádku, a tím také čl. 1 odst. 2 Ústavy
i) čl. 11 odst. 1 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech vyhlášeného pod č. 120/1976 Sb., který je dle nálezu Ústavního soudu spis. zn. Pl. ÚS 36/01 součástí ústavního pořádku, a tím také čl. 1 odst. 2 Ústavy
j) čl. 16 Evropské sociální charty vyhlášené pod č. 14/2000 Sb., která je dle nálezu Ústavního soudu spis. zn. Pl. ÚS 36/01 součástí ústavního pořádku, a tím také čl. 1 odst. 2 Ústavy
k) čl. 38 Listiny základních práv Evropské unie
l) principy vyjádřenými v těchto rozhodnutích Ústavního soudu týkajících se materie vybraných napadených ustanovení:

- spis. zn. Pl. ÚS 19/93
- spis. zn. Pl. ÚS 21/96
- spis. zn. Pl. ÚS 21/01
- spis. zn. Pl. Ú 36/01
- spis. zn. Pl. ÚS 77/06
- spis. zn. Pl. ÚS 83/06
- spis. zn. Pl. ÚS 8/07
- spis. zn. I. ÚS 420/09
- spis. zn. I.ÚS 3438/11
- spis. zn. II. ÚS 1625/14
- spis. zn. I. ÚS 2063/17
- spis. zn. III. ÚS 2552/18
- spis. zn. Pl. ÚS 5/19
- spis. zn. Pl. ÚS 1/20
- spis. zn. II. ÚS 1578/21
- Pl. ÚS 3/2000

Rozpor je dán z níže rozvedených důvodů.

6. Věcná podstata části ustanovení § 10 odst. 2 zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů, již byla popsána v části II. bodu 3. Ve stručnosti ji lze shrnout následovně: na jeho základě dochází ke snížení státní podpory v rámci systému stavebního spoření na polovinu (z 10 % na 5 %), **přičemž se toto snížení týká nejenom nově uzavřených smluv, ale i všech smluv stávajících**.

7. Pro posouzení celé věci navrhovatelé považují za nutné upozornit na podstatu institutu stavebního spoření. Svou povahou se především jedná o finanční produkt, či specifickou a účelově vázanou spořící službu, jejíž účastníci se s ohledem také na právo Evropské unie nacházejí v postavení **spotřebitelů** se všemi právními konsekvencemi které z toho zejména pro jejich ochranu vyplývají.

8. Zákon č. 96/1993 Sb. o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů, stavební spoření definuje ve svém § 1 následovně. Jedná se o účelové spoření spočívající v:

   a) přijímání vkladů od účastníků stavebního spoření,
   b) v poskytování úvěrů účastníkům stavebního spoření,
      a
   c) v možnosti získání státní podpory fyzickými osobami, pokud jsou účastníky stavebního spoření.

9. Bankovnictví jako takové je postaveno na přijímání vkladů a poskytování úvěrů. Obě tyto složky bankovnictví se odehrávají současně, musí být vyvážené a jedna bez druhé není možná. Pro obě účastnické strany, respektive pro všechny tři včetně bank samotných, musí být účast na této činnosti výhodná. Je také v zájmu celé společnosti, tím více, čím větší je finanční trh a příslušná instituce nabízející tento druh služeb, aby se jednalo o systém dlouhodobě stabilní.

10. Uvedené platí mnohonásobně více v rámci systému stavebního spoření. Ačkoliv například v denním tisku nebo různých vyjádřeních politiků je zhusta hovořeno o výhodnosti či nevýhodnosti ukládání vkladů v rámci stavebního spoření, jedná se pouze o jednu ze součástí celého systému. A to součást klíčovou. Stavební spoření je postaveno velmi výrazně na zásadě vzájemnosti. Jeho účastníci spoří, aby posléze mohli využít úvěr na zajištění svých bytových potřeb. Případně jiní účastníci možnost využití úvěru sami nevyužijí, ale svým spořením to umožní jiným.

11. Jak je již ze samotného názvu produktu a zákona patrné, účelově vázané spoření je jeho klíčovou komponentou. Nejedná se totiž například o zákon „o úvěrech na podporu bytových potřeb". Účelově vázané spoření je tak základní komponentou, která celý systém přímo definuje. S ní systém stojí a padá, je jeho alfou a omegou.

12. Specifičnost postavení stavebních spořitelen a stavebního spoření jako takového vyplývá nejenom z omezení stavebních spořitelen při výkonu jejich zákonem stanovené činnosti, ale mj. také z § 3 zákona č. 96/1993 Sb. o stavebním spoření, ve znění pozdějších předpisů.

Ten poskytuje zvláštní ochranu označení „stavební spořitelna" a „stavební spoření", jak ostatně vyplývá z důvodové zprávy k tomuto zákonu.

13. Uvedené platí tím spíše, že stavební spořitelny mají oproti jiným bankám a finančním institucím zákonem značně omezený okruh činnosti pouze na poskytování tohoto specifického produktu a provozování bezprostředně s ním souvisejících služeb. Stavební spořitelny jsou oproti jiným bankám a finančním institucím zákonem daleko více omezeny, pokud jde o nakládání se svěřenými prostředky, i pokud jde o vzájemný poměr úvěrů a vkladů. To jen podtrhuje význam vkladů a zásady vzájemnosti, kde stavební spořitelny hrají klíčovou zprostředkující úlohu při zajištění jedné z klíčových lidských potřeb, a to **zajištění bydlení**.

14. **Právo na bydlení** je ostatně jedním z práv uznávaných nejenom Organizací spojených národů, ale také Českou republikou. Je vyjádřeno v čl. 11 odst. 1 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech. Ten je v souladu s rozhodnutím Ústavního soudu učiněném v nálezu spis. zn. Pl. ÚS 36/01 přímou součástí ústavního pořádku České republiky.

15. Všechny vlády České republiky důležitost zajištění bytových potřeb obyvatel České republiky vždy uznávaly, hlásily se k tomuto cíli a realizovaly svou politiku v této oblasti. Současná vláda tak činí ve svém programovém prohlášení celkem na 9 místech a samotný výraz „bydlení" tento dokument používá 23x.[1]

16. Zákon o stavebním spoření je klíčovým vládní nástrojem této politiky. Stát tak činí prostřednictvím **státní podpory**, jak vyplývá z ustanovení § 1 písm. c). Ta má dvojí funkci. Jednak má přispět na bydlení těm z účastníků stavebního spoření, jejichž příjmy jsou spíše nízké (sociální funkce), jednak má zatraktivnit stavební spoření pro potenciální vkladatele (stimulační funkce), kteří by jinak uvažovali o jiném finančním produktu, ať už výnosově výhodnějším anebo flexibilnějším co do nakládání s vlastním vkladem.

17. Obě funkce státní podpory jsou plně legitimní, odpovídají i výše uvedenému mezinárodnímu závazku České republiky, a co je důležité zdůraznit a připomenout, stabilita vkladů je pro systém stavebního spoření naprosto klíčová, zejména s ohledem na omezení uvalená zákonem na stavební spořitelny.

18. Navrhovatelé považují za nutné také zdůraznit, že pro systém stavebního spoření je naprosto charakteristické, že stát tento finanční produkt sám podporuje, a to dlouhodobě od jeho zavedení. V loňském roce systém dosáhl 30. výročí svého fungování. Stát jej využívá jako nástroj své politiky a je nepřímo zapojen do každé smlouvy o stavebním spoření.

19. Co je však nutno zdůraznit, nejedná se o státní systém sociální podpory podléhající vrchnostenským pravidlům. Jedná se o systém postavený na smluvním základě, především na autonomii vůle osoby vstupující do tohoto systému a její dobrovolné účasti, byť následně spojené s různými omezeními založenými potřebou dlouhodobosti a stability systému. To ale neznamená, že by stát jako „nepřímý účastník" ovlivňující svými

[1] Dostupné on-line zde: https://vlada.gov.cz/cz/programove-prohlaseni-vlady-193547/

rozhodnutími celý systém a zasahující do majetku a legitimních očekávání všech účastníků systému stavebního spoření, v konečném důsledku i stavebních spořitelen a jejich akcionářů, mohl přijímat jakákoliv rozhodnutí, i taková, která jsou cizí základním zásadám smluvních vztahů ve svobodných demokratických společnostech.

20. Napadeným ustanovením stát snížil maximální výši poskytované státní podpory na polovinu, a to i pro stávající účastníky systému stavebního spoření. Navrhovatelé považují za nutné zdůraznit, že tím došlo k zásahu do kalkulací a legitimních očekávání těchto účastníků. Podstata smluv o stavebním spoření je taková, že jsou uzavírány na tzv. cílovou částku spoření, tedy sumu prostředků, které plánuje účastník stavebního spoření prostřednictvím svým úspor, vyplácené státní podpory a úroků shromáždit pro uspokojení svých bytových potřeb. Tato kalkulace je činěna již při uzavírání smlouvy, je její nedílnou součástí. Výše cílové částky přímo úměrně ovlivňuje také výši poplatku účtovaného za sjednání smlouvy. Snížení státní podpory tak razantním způsobem, jak se stalo napadeným ustanovením, znamená přirozeně oddálení dosažení cílové částky. A to tím spíše v podmínkách pádivé inflace, v níž se Česká republika nacházela. Snížení státní podpory jednostranným vrchnostenským zásahem do existujících smluv, jichž je stát jako propagátor stavebního spoření jakožto jednoho ze zásadních nástrojů „dostupného bydlení" **de facto** nepřímým účastníkem, je **ústavně rozporným zásahem do legitimních očekávání** dotčených účastníků stavebního spoření a současně také popřením jednoho ze základních důvodů pro zavedení stavebního spoření, kterým je mj. vytváření podmínek pro skutečnou realizaci základního práva na bydlení (blíže viz níže).

21. O významu cílové částky a její správně nastavené výši svědčí nejenom skutečnost, že se od ní v souvislosti s výší vkladů odvíjí také možná výše úvěru poskytnutého stavební spořitelnou, ale také fakt, že její překročení vede ze strany stavebních spořitelen buď k vypovězení smlouvy o stavebním spoření nebo k obdobným opatřením spočívajícím v nepřijímání dalších vkladů apod.

22. Dále lze na téma specifičnosti systému stavebního spoření uvést, že státní podpora může být přiznána pouze občanům České republiky, případně cizincům ze zemí Evropské unie, ale pouze tehdy, pokud mají průkaz či potvrzení o pobytu a rodné číslo, ostatní cizinci musí mít povolen výlučně trvalý pobyt a disponovat českým rodným číslem.

23. Výjimečná je také doba, po kterou je nezbytně nutné v systému stavebního spoření setrvat pro to, aby účastníkovi byla státní podpora vyplacena, a která nyní činí šest let.

24. Vše uvedené dokládá, že systém stavebního spoření vybočuje z běžných nástrojů finančního trhu a že je postaven na dlouhodobosti, což úzce souvisí s jeho účelem. Každý zásah do něj je tedy velmi závažný, a to tím spíše, směřuje-li do již existujících smluv.

25. Navrhovatelé tímto dokládají, že stavební spoření je velmi specifickým finančním institutem, který vybočuje z běžných bankovních a investičních nástrojů. A jako takový si zaslouží specifické nahlížení, zacházení a tomu odpovídající ústavněprávní ochranu.

26. Způsob výpočtu výše státní podpory prodělal v uplynulých třiceti letech značný vývoj. V níže přiložené tabulce je zachycen ve svých nejvýznamnějších parametrech. Pro rok

2024, kdy budou uplatněna napadená ustanovení, je využita průměrná mzda za rok 2023. Lze očekávat, že ve skutečnosti bude průměrná mzda za rok 2024 vyšší a procentní propad poměru výše roční státní podpory k průměrné měsíční mzdě bude ještě výraznější než pouze o 50 %.

Rok	1993	2003	2010	2023	2024
Max. částka	18 000 Kč	20 000 Kč	20 000 Kč	20 000 Kč	20 000 Kč
Procentní výše státní podpory	25,00 %	15,00 %	10,00 %	10,00 %	5,00 %
Max. roční podpora	4 500 Kč	3 000 Kč	2 000 Kč	2 000 Kč	1 000 Kč
Průměrná měsíční mzda	5 904 Kč	16 920 Kč	23 513 Kč	43 341 Kč	43 341 Kč
Max. částka/průměrná mzda [%]	76,22 %	17,73 %	8,51 %	4,61 %	2,31 %
Max. částka/průměrná roční mzda [%]	6,35 %	1,48 %	0,71 %	0,38 %	0,19 %

27. K výše uvedenému přehledu lze dodat, že kumulovaná výše inflace za období od ledna 1993 do ledna 2024 činila 258,38 %, tedy sledované ceny vzrostly na 3,58násobek, v případě „ceny bydlení" ještě daleko více.[2]

28. Je zjevné, že státní podpora systému stavebního spoření setrvale klesá. Přístup státu ke změnám parametrů státní podpory, tedy jejího snižování, byl různý.

29. K prvému snížení státní podpory (a změně dalších podmínek pro využití úvěru ze stavebního spoření), došlo zákonem č. 423/2003 Sb. V tomto případě však stát respektoval legitimní očekávání a právní jistotu všech dosavadních účastníků systému stavebního spoření a v čl. II citovaného zákona výslovně stanovil, že právní vztahy vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se posuzují podle dosavadních právních předpisů. Jinými slovy, do již **existujících smluv zákon nezasáhl**, respektoval je. Změny se týkaly pouze nově uzavřených smluv, působily do budoucna. Takový postup je ústavněprávně korektní, protože respektuje výše uvedené hodnoty právního státu, včetně principu **pacta sunt servanda**, který je dle ustálené judikatury Ústavního soudu také jedním z principů právního státu zaručeného čl. 1 odst. 1 Ústavy (srov. např. bod 54 nálezu Ústavního soudu ze dne 01. 10. 2019, spis. zn. Pl. ÚS 5/19 a tam citovanou nálezovou judikaturu), jakož i jednou ze základních zásad soukromého práva (srov. § 3 odst. 2 písm. d) zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v znění pozdějších předpisů).

30. K druhému snížení státní podpory (a změně dalších podmínek pro využití úvěru ze stavebního spoření), došlo zákonem č. 348/2010 Sb. Tento zákon byl zlomovým. Nikoliv proto, že dále snížil výši státní podpory. Zlomovým byl proto, že ve svém čl. II stanovil, že tato změna dopadne na všechny smlouvy o stavebním spoření bez ohledu na datum, kdy byla smlouva uzavřena. Tímto zákonem tedy bylo zasaženo i do již existujících smluv a do nároků legitimně očekávatelných. Zákon tedy měl zjevně měl retroaktivní účinky.

[2] Viz např. zde: https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ekonomika-kalkulacka-inflace-spocitame-vam-jak-se-ztraci-vase-uspory-185915

31. To vedlo také k jeho napadení skupinou poslanců před Ústavním soudem, který v dané věci rozhodl nálezem spis. zn. Pl. ÚS 53/10.

32. Ústavní soud v tomto nálezu konstatoval:
    - existenci retroaktivity v její nepravé formě,
    - uplatnění nepravé retroaktivity podmínil existencí veřejného zájmu, který svým významem musí přesahovat zájem na zachování stávající právní úpravy, a tedy na právní jistotě účastníků právních vztahů,
    - za takový veřejný zájem označil například stav veřejných financí,
    - odkázal na institut „zklamané důvěry" adresátů práva, jak s ní pracuje německý Spolkový ústavní soud například ve svém rozhodnutí sp. zn. 2 BvL 14/02,
    - státní podporu stavebnímu spoření označil za beneficium zákonodárce, se kterým není spojeno naplnění určitého základního práva nebo svobody.

33. Navrhovatelé si jsou existence tohoto nálezu i jeho závěrů vědomi.

34. Současně však mají za to, že existují závažné důvody pro to, aby se Ústavní soud tímto návrhem zabýval, a především přehodnotil výše uvedené závěry přijaté v nálezu spis. zn. Pl. ÚS 53/10, neboť je podle názoru navrhovatelů nezbytné reagovat na vývoj, kterým právní prostředí (zejména na úseku ochrany spotřebitele) i společenské podmínky od doby jeho přijetí prošly.

35. Především navrhovatelé považují za nutné zdůraznit, že tímto návrhem napadená změna zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření, ve znění pozdějších předpisů se odehrává ve **zcela odlišném právním i ekonomickém kontextu**, který je třeba brát v potaz a jak sám Ústavní soud činil například v nálezu spis. zn. Pl. ÚS 30/23, v bodech 179 a 183.

36. Tento odlišný kontext není dán pouze tím, že od rozhodnutí Ústavního soudu Pl. ÚS 53/10 uplynulo již 13 let. Tato doba však již indikuje to, že nynější návrh je podáván v zásadně odlišných právních a společenských (socio-ekonomických) podmínkách.

37. Odlišnost navrhovatelé spatřují především v tom, že za uplynulé období došlo k zásadní proměně právního řádu, zejména pak v oblasti ochrany spotřebitele a vnímání specifičnosti jeho právního postavení jako slabší smluvní strany (například přijetí nového občanského zákoníku, nového zákona o spotřebitelském úvěru, četné novelizace zákona o ochraně spotřebitele spočívající zavedení nových nástrojů mimosoudního řešení spotřebitelských sporů, vývoj v definování nekalých obchodních praktik, agresivních obchodních praktik, klamavých konání při prodeji výrobků, zavedení nových povinností při prodeji výrobků apod.) a dynamickému rozvoji finančního trhu.

38. V letech 2010 – 2011 v České republice v porovnání s dneškem byly ochrana spotřebitele a tzv. spotřebitelské právo posuzovány zcela odlišně, než je tomu v současné době (viz například vývoj náhledu na možnost rozhodování tzv. spotřebitelských sporů v rozhodčím řízení). Přitom ochrana spotřebitele má hluboké kořeny v právu Evropské unie a jejich porušení znamená zásah do čl. 10a Ústavy. Podle názoru navrhovatelů nelze mít žádné pochybnosti o tom, že smlouvy o stavebním spoření jsou svou povahou **smlouvy spotřebitelské**. Současně je třeba připomenout, že ochrana spotřebitele je zaručena také v

čl. 38 Listiny základních práv Evropské unie. V tomto kontextu je nutné upozornit, že posílení postavení spotřebitelů a ochrana jejich zájmů náleží mezi důležité cíle politiky Evropské unie. Evropská komise deklaruje jako jednu ze svých priorit, aby spotřebitelské právo bylo účinně uplatňováno a prosazováno napříč celou Evropskou unií. Tyto priority jsou uskutečňovány zejména prostřednictvím sekundárního právo ve formě nařízení a směrnic (v poslední době například směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2161 ze dne 27. listopadu 2019 či směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/770 ze dne 20. května 2019, které byly do občanského zákoníku transponovány zákonem č. 374/2022 Sb.). To, jakou váhu přikládá Evropská komise ochraně spotřebitele, lze demonstrovat na sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě s názvem „Nový program pro spotřebitele" ze dne 13. 11. 2020.[3] Na národní úrovni je ochraně spotřebitele věnován celý díl čtvrtý hlavy první části čtvrté zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

39. Smlouvy o stavebním spoření jsou současně jedním z nástrojů, které finanční trh spotřebitelům nabízí. Co je podstatné a co bylo popsáno výše, zejména v bodech 8 – 26 tohoto návrhu, je skutečnost, že stavební spoření je svázáno celou řadou omezení daných jeho účelovým určením, v důsledku kterých jsou jeho účastníci ve smluvním vztahu **„uzamčeni"**. Aplikace § 1752 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, není možná, ačkoliv změna tak podstatné náležitosti by v případě jiné spotřebitelské smlouvy dávala oprávnění spotřebiteli takovou změnu odmítnout a dát z tohoto důvodu výpověď bez jakýchkoli následků.

40. Nelze argumentovat tím, že účastníci smluv o stavebním spoření dostávají taková beneficia, že tím je vyvážena celá řada omezujících podmínek, které byly podrobně popsány výše. Jediným beneficiem byla fakticky **státní podpora stavebního spoření**, která nakonec představovala hlavní důvod pro uzavření smlouvy na straně jednotlivců. Ta však tento charakter definitivně ztratila **snížením provedeným napadenými ustanoveními**.. V této souvislosti je nutno vnímat celkový kontext, do něhož spadá nemalá výše poplatků za vedení spořícího účtu, zdanění výnosů a úročení vkladů na úrovni zhruba 1 % ročně, a to vše v podmínkách pádivé inflace, která v České republice až donedávna panovala.

41. Za těchto podmínek jsou smluvní vztahy na základě smluv o stavebním spoření a zákona č. 96/1993 Sb. o stavebním spoření, ve znění pozdějších předpisů, nerovné, a tím je porušen čl. 1 odst. 1 Ústavy a čl. 1 Listiny, jak Ústavní soud konstatoval mj. ve svém nálezu spis. zn. I. ÚS 2063/17. Totožný postoj Ústavní soud zaujal ve svém nálezu spis. zn. III. ÚS 2552/18.

42. Účastníkům smluv o stavebním spoření náleží adekvátní ochrana, jako spotřebitelům a slabší smluvní straně v případě jiných smluvních vztahů. Právo zajišťuje každému jednotlivci autonomní postavení s možností svobodně vstupovat do smluvních vztahů, na základě vlastního uvážení přínosů a nákladů, které mu takový vztah přinese.

43. Navrhovatelé jsou si vědomi, že stavební spoření je specifický nástroj, nicméně i v něm od samého počátku existovaly benefity, kterým odpovídala omezení. Tato rovnováha byla

[3] Dostupné zde: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0696

napadenými ustanoveními definitivně rozbourána. Situace je o to závažnější, že se tak stalo vrchnostenským zásahem státu, který do smluv o stavebním spoření a co celého systému byl vždy (nepřímo) zapojen jako jeho propagátor a poskytovatel státní podpory, využívající jej jako jeden z nástrojů vládní politiky k zajištění „dostupného bydlení". Je však v naprostém rozporu s elementárními pravidly právního státu a smluvního práva, aby jeden z účastníků, byť nepřímých, zásadně měnil podmínky smluvního vztahu dalších jeho účastníků a na jedné straně odstraňoval zbytky benefitů ze smluvního vztahu a na druhé straně neumožnil účastníkům ze smluvního vztahu bez sankce svobodně vystoupit, jak je v jiných případech zákonem zaručeno. Takový systém vytváří značné omezení svobodné vůle účastníků stavebního spoření v době jeho trvání, a proto by měl stát, který své občany k účasti v tomto systému aktivně pobízí, přistupovat ke změnám v jejich neprospěch co nejvíce zdrženlivě.

44. Obdobný zásah provedený zákonem č. 348/2010 Sb., k němuž se vyjadřoval Ústavní soud ve svém nálezu spis. zn. Pl. ÚS 53/10, byl sice citelný, ale nedosáhl takové intenzity, jako nyní napadená ustanovení. To je část onoho změněného kontextu, který je nutno vzít v potaz a zohlednit.

45. V citovaném nálezu Ústavní soud pracoval v souvislosti s otázkou přípustnosti uplatnění nepravé retroaktivity s úvahou, zda existuje veřejný zájem, který přesahuje zájem na naplnění **legitimních očekávání** účastníků smluvních vztahů. Ústavní soud jmenovitě zmínil zájem na stabilitě veřejných financí. Navrhovatelé mají za to, že také v této otázce je nutno vzít v úvahu zásadně změněný kontext.

46. V roce 2023 byla ministerstvem financí stavebním spořitelnám ve formě záloh na státní podporu stavebního spoření vyplacena částka 4,2 mld. Kč.[4] Výdaje státního rozpočtu za rok 2023 činily 2223 mld. Kč. **Tedy státní podpora stavebního spoření z nich činila 0,19 %.**

47. Při snížení státní podpory stavebního spoření na polovinu a jejím zdanění lze očekávat vyplacení částky přibližně 2 mld. Kč. Tedy úsporu zhruba 2,2 mld. Kč. Při výdajích státního rozpočtu 2192 mld. Kč. Úspora na státní podpoře stavebního spoření tedy bude činit 0,1 % z celkových výdajů. Za těchto okolností nelze tvrdit, že se jedná o tak závažný faktor pro stabilitu veřejných financí, aby ospravedlnil zásah do právní jistoty, legitimních očekávání a zásady pacta sunt servanda, nota bene v případě smluv, jichž je stát nepřímým účastníkem a propagátorem a současně s restrikcemi na straně benefitů brání spotřebitelům, aby svobodně, bez sankcí projevili svou vůli a uvážili, zda ve smluvním vztahu chtějí nadále setrvat, stejně, jako mohli svobodně rozhodovat o tom, zda do něj vstoupit.

48. Navrhovatelé dále upozorňují na to, jak se proměnil podíl vyplácené státní podpory stavebního spoření na celkových výdajích státního rozpočtu. V posledních čtyřech letech činí počet smluv o stavebním spoření nacházejících se ve fázi spoření 3,1 – 3,2 miliónů, s mírně klesající tendencí. Jak bylo uvedeno v bodu 46 výše vyplácené státní podpory činila v těchto letech přibližně 4 mld. Kč ročně. Jak již bylo tamtéž také uvedeno, podíl státní podpory na všech výdajích státního rozpočtu činil 0,19 % v roce 2023.

[4] Viz informace ministerstva financí dostupné online: https://www.mfcr.cz/cs/financni-trh/stavebni-sporeni/vyvoj-stavebniho-sporeni/2023/zakladni-ukazatele-vyvoje-stavebniho-sporeni-v-ces-54436

49. To je zlomek veřejných výdajů a odpovídá hodnocení na odborných serverech užívajících výrazů jako „kapka v moři", a to již v roce 2018, kdy si systém stavebního spoření v České republice připomínal 25 let své existence.[5] Dle přesvědčení navrhovatelů je nutno tuto (dis)proporci v porovnání s dopadem zásahu do základních hodnot a principů právního státu vzít při rozhodování Ústavního soudu v úvahu.

50. Tato disproporce je ještě patrnější, porovnáme-li objem výdajů vynakládaných na státní podporu stavebního spoření s celkovými výdaji státního rozpočtu v minulosti. Navrhovatelé vybrali roky, v nichž počet smluv ve fázi spoření je alespoň zhruba srovnatelný s dnešním stavem, byť se jedná o počet poloviční. Nemají však zájem provádět různé přepočty „na dnešní počet smluv", protože jednak takové přepočty lze vždy zpochybnit, jaký koeficient či hledisko je vhodné či korektní použít, jednak proto, že **i jen absolutní čísla jsou naprosto vypovídající o tom, že stát stavební spoření podporuje stále méně a čím méně na ně stát vydává, tím větší zásahy do systému, ale také principů právního státu provádí.** Což navrhovatelé považují za ústavně nepřijatelné.

Rok	1996	1997	1998	2003	2010	2023
Počet smluv o stavebním spoření z předchozího roku[6]	1 104 881	1 560 142	1 967 849	4 870 620	4 926 183	3 152 006
Výdaje státního rozpočtu [mld. Kč]	497,6	549,1	536,6	795,3	1184,9	2223
Částka státní podpory [mld. Kč][5]	2,309	3,817	5,076	13,261	11,743	4,192
Státní podpora / výdaje státního rozpočtu [%]	0,46 %	0,70 %	0,95 %	1,67 %	0,99 %	0,19 %

51. Jak je zřejmé, v době, kdy se jednalo v rámci státního rozpočtu o skutečně významnou částku, stát současně respektoval základní zásady právního státu (viz zejména rok 2003). Tím spíše by tomu mělo být v době, kdy pro stát se jedná o částku zanedbatelnou, ale pro jednotlivé účastníky stavebního spoření za současných restriktivních podmínek stále významný benefit. Nemluvě o důvěře ve stát a v právo, především v dodržování základních zásad slušnosti, jak o nich hovoří například Lon L. Fuller, na jehož dílo „Morálka práva", ve kterém vymezil osm principů charakterizujících vnitřní morálku práva[7] se Ústavní soud mnohokrát ve svých rozhodnutích odvolával, přičemž společným jmenovatelem všech principů, o nichž tento americký filozof v uvedeném díle pojednává, je jedna ze základních hodnot v právu, a sice právní jistota, která vyplývá z čl. 1 odst. 1 Ústavy (srov. např. nález spis. zn. I. ÚS 420/09, spis. zn. I.ÚS 3438/11, spis. zn. Pl. ÚS 77/06 a další).

---

[5] Dostupné on-line: https://www.hypoindex.cz/clanky/statni-prispevek-stavebniho-sporeni-realne-klesl-o-845/

[6] Údaje dostupné on-line zde: https://mmr.gov.cz/getmedia/c0f30535-434b-4d24-890a-fec85a36ac24/stavsporeni_31122011, zde: https://www.kurzy.cz/zpravy/759761-zakladni-ukazatele-vyvoje-stavebniho-sporeni-v-ceske-republice-k-31-12-2023-vcetne-komentare/, zde: https://denik.obce.cz/clanek.asp?id=1414 a zde: https://www.stavebky.cz/zakladni-ukazatele-vyvoje-stavebniho-sporeni/

[7] FULLER, L. *Morálka práva.* Praha, OIKOYMENH, 1998. s. 48 a násl.

52. Navrhovatelé dále upozorňují, že nelze zcela souhlasit s tvrzením, že by poskytování státní podpory v systému stavebního spoření nebylo spojeno s žádným základním právem. Podle konstantní a všeobecně uznávané nálezové judikatury Ústavního soudu jsou mezinárodní smlouvy o lidských právech součástí ústavního pořádku. V tomto směru navrhovatelé odkazují na nález spis. zn. Pl. ÚS 36/01. Na jeho základě je Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech součástí ústavního pořádku České republiky (ve sbírce zákonů vyhlášen pod č. 120/1976 Sb.) a realizace práv v něm zakotvených je součástí mezinárodních závazků, které se Česká republika zavázala dodržovat dle čl. 1 odst. 2 Ústavy. Tím je jeho součástí také **právo na bydlení vyjádřené v čl. 11 odst. 1 Paktu**.

53. Právo na bydlení je jako základní lidské právo uznáváno v judikatuře Ústavního soudu i Nejvyššího soudu. Není rozhodující, že Parlament České republiky nezařadil právo na bydlení do kategorie základních práv a svobod, naopak všechny dosavadní úpravy se jeví být v souladu s tím, co bývá v mezinárodních smlouvách o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika podle čl. 10 Ústavy bezprostředně vázána, označováno jako právo každého jednotlivce na přiměřenou životní úroveň pro něj a jeho rodinu, zahrnujíce v to dostatečnou výživu, šatstvo, byt, a na neustálé zlepšování životních podmínek (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 21. 06. 2000, spis. zn. Pl. ÚS 3/2000, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 09. 12. 2015, spis. zn. 22 Cdo 5159/2014 uveřejněný ve Sbírce rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu pod publikačním č. 101/2016). Totéž vyplývá také z čl. 16 Evropské sociální charty, publikované pod č. 14/2000 Sb., která je z výše uvedených důvodů také součástí ústavního pořádku České republiky.

54. Na místě je také upozornit na institut „zklamané důvěry" v právo rozpracovaný v judikatuře německého Spolkového ústavního soudu. Viz například již citované rozhodnutí spis. zn. 2 BvL 14/02. Ten úzce souvisí s předvídatelností práva. Jak uvádí uznávaní akademici: „...legitimní očekávání může být založeno „dobře odůvodněnou představou o budoucí právní situaci".“[8] Přičemž k tomuto konceptu se hlásí také Ústavní soud, ať už v nálezu spis. zn. Pl. ÚS 53/10 anebo spis. zn. Pl. ÚS 1/20.

55. Kdy jindy by tato situace měla nastat než v případě očekávání, že do smlouvy, která není jednostranně výhodná a je svobodně uzavřená za určitých podmínek které nejsou pro účastníka nijak přehnaně štědré, nebude de facto nepřímý účastník vrchnostensky zasahovat? Opačný výklad by znamenal, že ve všech smlouvách, v nichž je účastníkem stát, může z jeho jednostranné vůle dojít kdykoliv ke změně, učiní-li tak zákonem. Takový výklad by znamenal devastaci zejména pro dlouhodobé smluvní vztahy za účasti státu, jako jsou právě smlouvy o stavebním spoření nebo dotacích na nové zdroje energie apod.

56. Navrhovatelé mají s ohledem na vše výše uvedené za to, že celkový kontext společenské situace a aktuálního právního stavu je zásadně odlišný od podmínek, za nichž Ústavní soud vydal svůj nález spis. zn. Pl. ÚS 53/10. Proto se domnívají, že neplatí pět z šesti podstatných závěrů učiněných v něm Ústavním soudem, které byly vypočteny v bodu 32 tohoto návrhu:
    - navrhovatelé nerozporují, že napadená ustanovení jsou případem tzv. nepravé retroaktivity,

[8] WINTR, J. *Principy českého ústavního práva. 5. vydání.* Plzeň: Aleš Čeněk, 2020. s. 26.

- jsou však přesvědčeni a ukázali výše, že nyní není dán veřejný zájem, který by převážil zájem na právní jistotě a předvídatelnosti obsahu smluvního vztahu,
- za takový veřejný zájem nelze označit snahu o stabilitu veřejných financí vzhledem k tomu, jak nepatrnou část na výdajích státního rozpočtu tvoří částka státní podpory stavebního spoření, v němž je stát s ohledem na koncepci právní úpravy v pozici „nepřímého účastníka" každé smlouvy,
- zásah do oprávněné důvěry účastníků právních vztahů s účastí státu, byť nepřímou, je značný a přesahuje problematiku pouze smluv o stavebním spoření,
- po opakovaných, jednostranných zásazích státu do rozsahu státní podpory stavebního spoření, při zachování všech ostatních povinností účastníků stavebního spoření, které jdou výlučně k jejich tíži, jsou navrhovatelé přesvědčeni, že státní podporu nelze označit pouze za beneficium ze strany zákonodárce a je nutno soustředit pozornost na nevyváženost právních vztahů vyplývajících ze smluv o stavebním spoření, původně vyjadřujících svobodný projev vůle, ale deformovaných vrchnostenským zasahováním státu,
- není také pravdou, že státní podporou stavebnímu spoření nedochází k realizaci žádného základního práva, neboť s ohledem na základní cíle stavebního spoření je realizováno základní právo účastníků na bydlení garantované mezinárodními závazky státu a uznávané v soudní praxi.

57. K poslednímu z výše uvedených bodů navrhovatelé považují za nutné zdůraznit, že napadená ustanovení velmi výrazně zasáhla do legitimních očekávání účastníků smluv o stavebním spoření, do principu právní jistoty, předvídatelnosti práva, principu rovnosti a principu *pacta sunt servanda*, které jsou v souladu s ustálenou judikaturou Ústavního soudu podstatnou náležitostí právního státu. Napadená ustanovení také zasahují do ústavně zaručeného práva vlastnit majetek chráněného čl. 11 Listiny a čl. 1 Dodatkového protokolu k evropské Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, která je dle nálezu Ústavního soudu spis. zn. Pl. ÚS 36/01 součástí ústavního pořádku, a tím také čl. 1 odst. 2 Ústavy

58. Navrhovatelé považují za nezbytné k této materii dále doplnit následující. Nelze pominout, že Česká republika je v čl. 1 odst. 1 Ústavy definována jako demokratický právní stát. Proto musí být tato hodnotová orientace viditelná v praktickém fungování výkonu státní moci, a to všech jejích složkách. Ústavní soud ve své judikatuře nakládá s pojmem právního státu v jeho materiálním smyslu, kdy již v nálezu ze dne 21. 12. 1993, spis. zn. Pl. ÚS 19/93 mj. uvedl, že: „*Ústava České republiky není založena na hodnotové neutralitě, není jen pouhým vymezením institucí a procesů, ale včleňuje do svého textu i určité regulativní ideje vyjadřující základní nedotknutelné hodnoty demokratické společnosti.* ***Ústava akceptuje a respektuje princip legality jako součást celkové koncepce právního státu, neváže však pozitivní právo jen na formální legalitu, ale výklad a použití právních norem podřizuje jejich obsahově materiálnímu smyslu, podmiňuje právo respektováním základních konstitutivních hodnot demokratické společnosti a těmito hodnotami také užití právních norem měří.*** "

59. Mezi principy právní státu náleží i princip **právní jistoty, jasnosti, předvídatelnosti a určitosti práva**. Ústavní soud tyto principy, resp. atributy principu právní jistoty vyplývající z konceptu materiálního právního státu ve své rozhodovací činnosti opakovaně zdůraznil

např. v nálezu ze dne 03. 06. 2009, spis. zn. I. ÚS 420/09, v němž konstatoval: „***Principu právního státu tak je imanentní princip předvídatelnosti práva a zákaz výkonu libovůle orgány veřejné moci.*** *I dnes se princip právního státu váže na formální charakteristiky, které právní pravidla v daném právním systému musí vykazovat, aby je jednotlivci mohli vzít v potaz při určování svého budoucího jednání. V teorii práva se v tomto kontextu mluví o tzv. formálních hodnotách práva, které sice neurčují obsah právních předpisů, mají však právu zajistit samotnou existenci a dále akceptaci a aplikovatelnost: mezi tyto hodnoty patří hodnoty řádu, předvídatelnosti, svobody od arbitrárnosti, právní rovnosti či právní jistoty.* ***Princip předvídatelnosti práva jakožto důležitý atribut právního státu podstatným způsobem souvisí s principem právní jistoty a je nezbytným předpokladem obecné důvěry občanů v právo.*** *Z charakteru právního státu lze dovodit i legitimní požadavek, že se každý může spolehnout na to, že mu státní moc dopomůže k realizaci jeho subjektivních nároků a nebude mu v jejich uplatnění bránit.*“

60. V nálezu ze dne 12. 02. 2002, spis. zn. Pl. ÚS 21/01 Ústavní soud rovněž zdůraznil, že mezi základní principy právního státu náleží **zásada předvídatelnosti zákona, jeho srozumitelnosti a zásada jeho vnitřní bezrozpornosti**.

61. Dále v nálezu ze dne 12. 03. 2008, spis. zn. Pl. ÚS 83/06 (č. 116/2008 Sb.) v bodu 197 Ústavní soud konstatoval: „***Ke znakům právního státu a mezi jeho základní hodnoty neoddělitelně patří princip právní jistoty (č. 1 odst. 1 Ústavy), jehož komponentem je i předvídatelnost práva.***“

62. Pro daný případ lze analogicky použít také závěr považují Ústavního soudu učiněný v nálezu spis. zn. Pl. ÚS 8/07, v bodu 96: „*Ústavní soud uvádí, že není jeho úkolem posuzovat správnost (vhodnost) konstrukce dávek důchodového pojištění, je však jeho povinností posuzovat, zda se právní úpravě zvolené zákonodárcem daří dostát kautelám zakotveným v Listině, jiným slovy, zda je tato konstrukce ústavně konformní.* ***Kritériem ústavní konformity je přitom "přiměřenost" důsledků zvolené konstrukce...***“ Uvedené platí nejenom pro otázky důchodového pojištění, ale pro jakékoliv rozhodování (se) státu.

63. Navrhovatelé připomínají také závěry nálezu Ústavního soudu spis. zn. Pl. ÚS 21/96, znovu potvrzené nálezem spis. zn. Pl. ÚS 5/19, podle kterých je možná změna právního stavu, ale pouze tehdy, je-li ve hře **vyšší veřejný zájem, než je právní jistota a nesmí se jednat o projev libovůle. Ke splnění těchto podmínek v případě napadených ustanovení nedošlo, naopak**.

64. Nález Ústavního soudu spis. zn. Pl. ÚS 5/19 považují navrhovatelé za nutné zdůraznit. V něm se Ústavní soud velmi silně přihlásit k zásadě *pacta sunt servanda* jako jedné ze zásad právního státu ve smyslu čl. 1 odst. 1 Ústavy. Bylo tak učiněno v situaci analogické podanému návrhu. Ústavní soud citovaným nálezem státu zakázal, aby zákonem, formou zdanění, snižoval plnění ze smluv, které uzavřel. V případě, který je předmětem tohoto návrhu, stát zákonem snižuje plnění z již plněných smluv, které byly uzavřeny nejenom s vědomím státu, ale s jeho plnou podporou a opakovaně v daném rozsahu v části státní podpory státem plněny.

65. **Pokud v případě rozhodnutém Ústavním soudem nálezem spis. zn. Pl. ÚS 5/19 bylo uznáno, že existují legitimní očekávání smluvních stran, která mají být chráněna,**

potom taková očekávání existují i v případě smluv o stavebním spoření a měla by být také chráněna, a to v zájmu vyhnutí se libovůli v konání veřejné moci.

66. Libovůli v konání veřejné moci, jejímž orgánem je také sám Ústavní soud, vylučuje například nález Ústavního soudu spis. zn. I. ÚS 420/09, v němž konstatoval: „***Principu právního státu tak je imanentní princip předvídatelnosti práva a zákaz výkonu libovůle orgány veřejné moci.*** Dále také nález spis. zn. Pl. 36/01, kdy Ústavní soud konstatoval: ***„Při chápání ústavního principu rovnosti se Ústavní soud ztotožnil (a to zejména v nálezech ve věcech vedených pod sp. zn. Pl. ÚS 16/93, Pl. ÚS 36/93, Pl. ÚS 5/95, Pl. ÚS 9/95) s chápáním ústavního principu rovnosti, jak byl vyjádřen Ústavním soudem ČSFR (R 11, 1992): "Je věcí státu, aby v zájmu zabezpečení svých funkcí rozhodl, že určité skupině poskytne méně výhod než jiné. Ani zde však nesmí postupovat libovolně."“***

67. Pro kontext celé věci lze také připomenout rozsah výdajů státního rozpočtu vyplácených v kontextu nálezu Ústavního soudu spis. zn. Pl. ÚS 5/19 s výdaji na státní podporu stavebního spoření. Obě sumy jsou v zásadě srovnatelné a úspory na nich by měly na stabilitu veřejných financí srovnatelný vliv. Proto by mělo být v těchto obdobných případech postupováno obdobně, při zachování **principu rovnosti**, který je také jednou z neodmyslitelných komponent právního státu ve smyslu čl. 1 odst. 1 Ústavy a čl. 1 Listiny, respektive čl. 3 odst. 1 Listiny.

68. Navrhovatelé také odkazují na skutečnost, že ochrana spotřebitele patří nejenom mezi **ústavně chráněné hodnoty a součásti právního státu** ve smyslu ustálené judikatury Ústavního soudu, naposledy velmi výrazně v nálezu spis. zn. II. Ú 1578/21, ale jedná se také o jednu ze **sdílených politik Evropské unie přímo chráněnou čl. 38 Listiny základních práv Evropské unie**. Ve zde citovaném nálezu Ústavní soud připomenul důležitost **ochrany slabší strany, významu principu pacta sunt servanda, nutnost vyvažování v rámci tohoto principu, aby byla účinně chráněna slabší strana**, které již byly navrhovateli výše zmíněné. Ústavní soud však také připomněl s odkazem na svůj nález spis. zn. I. ÚS 2063/17 spis. zn. I. ÚS 2063/17 tezi, že **v případě pochybností je třeba zvolit pro spotřebitele příznivější výklad.** Toto stanovisko má zvláštní význam právě v předloženém návrhu.

69. **Navrhovatelé tedy mají za to, že napadené ustanovení určené v bodu 1 a popsáno zejména v části II. tohoto návrhu je v rozporu s ústavním pořádkem, konkrétně s čl. 1 odst. 1, čl. 10, čl. 10a Ústavy a čl. 1, čl. 3 odst. 1 a čl. 11 Listiny, a s principy vyjádřenými v dlouhodobě ustálené a závazné judikatuře Ústavního soudu popsanými výše. Proto navrhují jeho zrušení.**

III.

Návrh rozhodnutí

70. Na základě všech výše uvedených důvodů navrhovatelé žádají Ústavní soud , aby vydal tento nález:

Ustanovení § 10 odst. 2 v čísle „5“ zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů a čl. XXII – „Přechodné ustanovení“ zákona č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů, se ruší dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů.

za skupinu 71 poslanců
Mgr. David Rašovský, advokát

Mgr. David Rašovský
advokát, ČAK: 14443
Šumavská 525/33, 602 00 Brno
IČ: 71223011

Doložka z automatizované konverze dokumentu do elektronické podoby – z moci úřední

Dokument (název vstupního souboru nebyl uveden) vznikl převedením listinného dokumentu do elektronického dokumentu pod pořadovým číslem **4118748-000-240425083315**. Vzniklý dokument obsahem odpovídá vstupnímu dokumentu. Počet stran dokumentu: **16**

Vstup neobsahoval viditelný prvek, který nelze plně přenést na výstup.

Konverzi provedl subjekt: Ústavní soud, IČ: 48513687

Datum vyhotovení: **25.04.2024**

Poznámka:

Konverzí dokumentu se nepotvrzuje správnost a pravdivost údajů obsažených v dokumentu a jejich soulad s právními předpisy. Kontrolu doložky lze provést v centrální evidenci doložek na adrese https://www.czechpoint.cz/overovacidolozky .

4118748-000-240425083315